

Asia: VN/506/2021

Hallituksen esitys laiksi energiaintensiivisten yritysten sähköistämistuesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Energiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa kannattavansa sähköistämisen tukea. Teollisuudelta tullaan edellyttämään merkittäviä ja nopeita päästövähennyksiä, jotta Suomi voi saavuttaa hiilineutraaliuden vuonna 2035. Sähköistyminen on todettu yhdeksi tehokkaimmista tavoista vähentää päästöjä ja toimien taloudellinen tukeminen on perusteltua erityisesti energiaintensiivisen vientiteollisuuden kohdalla.

Säntelyn ajatuksena on luoda lailla yleiset puitteet tuelle ja määritellä käyttökohteet tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Tuen tavoite onkin määritelty laissa erityisen väljästi, mutta se on kuitenkin sidottu päästöjä vähentäviin hankkeisiin. Energiateollisuus ry kannattaa aikataulullisista syistä kohteiden täsmentämistä asetuksella, vaikka se johtaakin asetuksen painoarvon merkittävään kasvuun. Tuen käyttöön varattu aika on kohtalaisen lyhyt, joten säntelyn nopea valmistelu on tärkeää.

Energiateollisuus tulkitsee hallituksen puoliväliriihen kirjauksen 'kohdistaa tukea hankkeisiin, joilla lisätään uusiutuvan energian osuutta yritysten energiakulutuksessa' odotuksena edistää sektori-integraatiota teollisuudessa. On perusteltua odottaa, että sähköintensiivinen prosessiteollisuus kehittää mm. kysyntäjoustokykyään toimiakseen merkittävästi vaihtelevaa sähköntuotantoa käsittävässä järjestelmässä. Kirjausta ei tulisi ymmärtää viittauksena sähköntuotantotukeen.

Energiateollisuus on siinä käsityksessä, että EU:n valtiontuen suuntaviivat eivät salli tuen käyttämistä sähkötuotannon rakentamiseen tai hankintaan (esim. PPA-sopimusten rahoittaminen). On myös huomattava, että lain kautta myönnettävä mahdollinen sähköntuotantotuki kohtelisi markkinatoimijoita epätasa-arvoisesti. Lisäksi olisi kummallista, jos tukea voisi käyttää tuen edellytysten täyttämiseen (>30 % päästötöntä sähkönkäyttöä).

Lain pykälä ja perusteluja tulisi selkeyttää, jottei tuen käytön suhteen ilmene epäselvyyttä.

13 § Tuen käyttö (LISÄYS)

Toiminnanharjoittajan tulee käyttää tämän lain 11 §:n mukaisesti myönnetystä tuesta vähintään 50 prosenttia kehittämistoimiin, joilla edistetään lain 1 §:n mukaisten tavoitteiden toteutumista. Tuen käytön tulee kohdistua toiminnanharjoittajan kehittämistöimiin, jotka sijaitsevat Suomessa. Tukea ei saa käyttää sähköntuotannon rakentamiseen tai sähkönhankintaan.

Säännöskohtaiset perustelut

1 § Lain soveltamisala ja 13 § Tuen käyttö (LISÄYS)

Tuen tavoitteisiin liittyvissä perusteluissa tulisi selventää, että tukea ei saa kohdistaa sähköntuotannon rakentamiseen tai sähkönhankintaan. Tämä käsittää myös mm. PPA-sopimukset.

Energiateollisuus suhtautuu erittäin myönteisesti muun muassa PPA-sopimusten käyttöön, mutta ei voi hyväksyä valtiontuen käyttöä voimaloiden rakentamiseen tai sähkön ostoon.

Makkonen Jukka
Energiateollisuus ry